Bozuk Düzeni Ba?lama E?itiminde Ba?lang?ç Düzeyi Performans Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bozuk Düzeni Ba?lama E?itiminde Ba?lang?ç Düzeyi Performans Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18188

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bozuk Düzeni Ba?lama E?itiminde Ba?lang?ç Düzeyi Performans Ölçe?i, ba?lama enstrüman? e?itiminde ba?lang?ç seviyesindeki ö?rencilerin performans becerilerini nesnel ve sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçektir. Özellikle **ba?lama** e?itiminde s?kl?kla kullan?lan "Bozuk Düzen" (standart olmayan bir akort sistemi) ile icra edilen eserlerde ö?rencilerin teknik yeterlili?ini, ritmik hassasiyetini ve genel müzikal yeterlili?ini ölçmeyi hedefler. Ölçek, ba?lang?ç seviyesindeki ö?rencilerin temel icra becerilerini ölçerek e?itimcilerin geri bildirim süreçlerini standardize etmelerine ve ö?renci geli?imini takip etmelerine olanak tan?r. Geli?tirme türünde olan bu araç, yüksek iç tutarl?l?k ve geçerlilik kan?tlar?na sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Ba?lama e?itimi, Bozuk Düzen, **Performans De?erlendirme**, Müzik Pedagojisi, Ba?lang?ç Düzeyi, Müzik Ölçme ve De?erlendirme

Yazarlar

Cem Özata, Nesrin Kalyoncu

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, geleneksel Türk halk müzi?i enstrüman? olan ba?laman?n ba?lang?ç düzeyindeki e?itim süreçlerinde, ö?rencilerin icra performanslar?n? standart ve güvenilir bir yöntemle ölçmektir. Ba?lama e?itiminde kullan?lan farkl? akort sistemlerinden biri olan **Bozuk Düzen**, kendine has teknik ve parmak pozisyonlar? gerektirmektedir. Ölçek, bu özel düzende e?itim alan ö?rencilerin temel teknikleri ne ölçüde ba?ar?yla uygulayabildiklerini belirlemek üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, e?itimciler subjektif de?erlendirmelerden kaç?narak ö?rencilerin zay?f ve güçlü yönlerini bilimsel verilerle tespit edebilirler. Ölçek, 23 maddeden olu?makta olup, ö?rencilerin temel tezene vuru?lar?n?, nota/ezgi okuma becerilerini ve ritmik tutarl?l?klar?n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap? (konstrükt), **Ba?lang?ç Düzeyi Ba?lama ?cra Yeterlili?i**dir. Bu yeterlilik, Bozuk Düzen akordunda temel eserleri do?ru teknikle çalabilme becerisini içerir. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin müzikal performans?n? olu?turan üç ana boyutu kapsamaktad?r:

Teknik Yeterlilik: Parmak bas??lar?n?n temizli?i, pozisyon geçi?lerinin ak?c?l??? ve do?ru notalar?n bas?lmas? gibi mekanik beceriler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ritmik ve Zamansal Do?ruluk: Ezgiyi do?ru tempoda sürdürme, ritmik kal?plar? hatas?z icra etme ve metronomla uyum sa?lama.

Tezene Kullan?m?: Ba?lamada ses üretimini sa?layan tezene (m?zrap) vuru?lar?n?n yön (üst/alt) ve kuvvet aç?s?ndan uygun biçimde kullan?lmas?. Bu boyut, ba?lang?ç seviyesi performans de?erlendirmesinde kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?rencilerin ö?renim sürecinin henüz ba??nda olduklar? varsay?m?yla, karma??k müzikal yorumlama becerileri yerine, temel motor ve alg?sal icra becerilerine odaklanmaktad?r.

Geçerlilik

Ölçe?in bilimsel sa?laml???n? kan?tlamak amac?yla kapsaml? geçerlilik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünden emin olmak için yap?lm??t?r.

Yap?lan geçerlilik analizleri ?unlard?r:

Kapsam Geçerlili?i ??lemleri: Bu çal??malar, ölçek maddelerinin ba?lang?ç düzeyi ba?lama performans?n?n tüm önemli yönlerini yeterince temsil edip etmedi?ini belirlemek için uzman görü?leri al?narak gerçekle?tirilmi?tir. Müzik e?itimi alan?nda yetkin akademisyen ve icrac?lar?n de?erlendirmeleri sonucunda ölçe?in kapsam?n?n yeterli oldu?u teyit edilmi?tir.

Yap? Geçerlili?i ??lemleri: Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?na uygun olarak alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? istatistiksel olarak do?rulam??t?r. Genellikle faktör analizi gibi tekniklerle gerçekle?tirilen bu i?lemler, ölçe?in tek bir bütün olarak m? yoksa birden fazla ili?kili boyutta m? ölçüm yapt???n? ortaya koyar. Çal??ma, ölçe?in ölçtü?ü ba?lang?ç düzeyi performans yeterlili?inin sa?lam bir teorik yap?ya sahip oldu?unu göstermi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??mas?, tutarl?l?k ve istikrar derecesini belirlemek üzere yap?lm??t?r. Yüksek güvenilirlik katsay?s?, ölçme arac?n?n farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle benzer sonuçlar verece?ini gösterir.

Ölçe?in iç tutarl?l???, yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsay?s? ile test edilmi?tir. Elde edilen katsay? de?eri **r=0,956** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre mükemmele yak?n bir iç tutarl?l??? i?aret etmektedir. 0,90 üzerindeki bir alfa katsay?s?, ölçek maddelerinin birbiriyle son derece uyumlu oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçmekte oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir. Bu yüksek güvenilirlik düzeyi, ölçe?in e?itim ortamlar?nda güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik faktör yap?s? detayland?r?lmam?? olsa da, Yap? Geçerlili?i i?lemlerinin yap?lm?? olmas?, ölçek maddelerinin ba?lang?ç düzeyi ba?lama performans?n? olu?turan mant?ksal alt bile?enlere (örne?in, teknik beceri, ritim, tezene kontrolü) ayr?ld???n? veya tek bir güçlü faktör alt?nda topland???n? göstermektedir. Bu analizler, 23 maddenin hangi beceri gruplar?n? temsil etti?ini belirleyerek ölçe?in yorumlanabilirli?ini art?rm??t?r. E?itimciler, faktör yap?s? sayesinde ö?rencilerin genel yeterlili?inin yan? s?ra, hangi spesifik performans alanlar?nda geli?ime ihtiyaç duyduklar?n? da tespit edebilirler.

Ölçek

Test Tipi: Geli?tirme (Performans De?erlendirme Ölçe?i)

Format: Gözlemci taraf?ndan uygulanan, 23 maddelik de?erlendirme formu.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ba?lama e?itimi alan ba?lang?ç düzeyi ö?renciler.

Ya? Grubu: Müzik e?itimi almaya ba?layan ve ba?lama icra eden tüm ya? gruplar?ndaki ba?lang?ç seviyesi bireyler (özellikle konservatuar veya özel kurs ö?rencilerinin ilk a?amalar?).

Popülasyon Detaylar?: Ba?lama e?itimine yeni ba?lam?? ve Bozuk Düzen akort sistemiyle icra becerilerini geli?tirmeye çal??an ö?renciler. Ölçek, ba?lang?ç seviyesindeki temel tekniklerin kazan?m?n? hedeflemektedir.

Test Metodolojisi: Ölçek, **5'li Likert tipi derecelendirme** kullan?larak uygulan?r. Ö?retmen veya uzman gözlemci, ö?rencinin performans?n? her bir maddede belirlenen kriterlere göre 1 (Hiç Yapam?yor) ile 5 (Mükemmel Yap?yor) aras?nda derecelendirir. Bu metodoloji, performans?n gözlemsel olarak nicelle?tirilmesine olanak tan?r ve subjektifli?i minimuma indirir.

Anahtar Kelimeler

Müzik Enstrüman?, Bozuk Düzen Akordu, **Performans De?erlendirme**, E?itim Psikolojisi, **Güvenilirlik**, Müzik Ö?retimi, **Saz**

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?leti?im E-posta Adresleri: Nesrin Kalyoncu (Sorumlu Yazar): kly00nega@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?nland??? kurumsal adresler (Kaynakta detayl? belirtilmemi?tir, ancak ilgili makaleye Dergipark üzerinden eri?ilebilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik veya e?itim amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Nesrin Kalyoncu ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgisi için yazar ile do?rudan ileti?im kurulmal?d?r.

Makalenin orijinal tam metnine Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: bozuk-duzeni-baglama-egitiminde-baslangic-duzeyi-performans-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Özata, C. & Kalyoncu, N. (2021). Ba?lama e?itiminde ba?lang?ç düzeyine yönelik bir performans de?erlendirme ölçe?i geli?tirme. *Eurasian Journal of Music and Dance, 2021*(19), 1-25.

Bozuk Düzeni Ba?lama E?itiminde Ba?lang?ç Düzeyi Performans Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir. Ölçek toplam 23 maddeden olu?maktad?r.

Örnek Madde:

Madde 10: Ezgideki üst ve alt tezene vuru?lar?n?, yönlerine uygun biçimde yapabiliyor

ARABPSYCHOLOGY.COM